

جمهوری اسلامی ایران

شورای عالی حوزه قم

مرکز حوزه های خواهران

مدرسه علمیه فاطمیه اندان شهرستان خمینی شهر

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

چیستی و چرای ذم دنیا

استاد راهنما:

سرکار خانم موسوی زاده

استاد داور:

سرکار خانم سعیده سیادت موسوی

پژوهشگر:

اکرم رجایی

تابستان ۱۳۹۴

تقدیم به:

عدالت کستر جهان، منجی آخر زمان، خاتم الاوصیاء حضرت

حج بن الحسن المهدی «روحی و ارواح العالمین لتراب مقدمه الفداء» امید که

مورد عنایت باری تعالی قرار گیرد.

انشاء الله «ومن الله توفیق»

تقدیر

از خداوند منان که آفریدگار جهان و جهانیان است. از شهداء و علماء که به اسلام خدمت کردند و جامعه اسی فراهم کردند که بتوانیم آزادپل های تگال انسانیت را بگذارانیم و با تقدیر از مدیریت محترم مدرسه علمیه سرکار خانم میر شفیعیان، استاد راهنما سرکار خانم موسوی زاده، معاونت پژوهش سرکار خانم مانده کاری و تقدیر از، بمسر عزیزم که مراد این راستیاری نمود و از تمام کسانی که به نحوی مراد انجام این تحقیق یاری رسانده اند و برای این عزیزان آرزوی طول عمر و توفیق روز افزون را از خداوند منان خواستاریم.

چکیده

علاقه به دنیا، همچون بسیاری از علایق و تمایلات انسانی، فطری است نه اکتسابی. آنچه فطری است قطعاً ممدوح و مطلوب است. استفاده از دنیا و بهره‌وری از آن در حد معقول، با غرق شدن و غوطه خوردن در آن متفاوت است. دنیای ممدوح دنیایی است که انسان برای کمال خویش یا رفع احتیاج خود و خانواده‌اش تلاش کند. پس دنیا و هر آنچه در آن است بد نیست، بلکه نحوه استفاده از آن و چگونگی پرداختن به آن موجب میشود که دنیای ممدوح تبدیل به دنیای مذموم شود. و از آنجا که انسان ناگزیر برای رسیدن به کمال باید از پل دنیا عبور کند پس باید از پیچ و خم آن آگاه باشد و بداند که چگونه با امیال خود مقابله کند.

در قرآن کریم و روایات در رابطه با هوشیاری انسان در برخورد با چهره‌هایی گوناگون دنیا بسیار سفارش شده که مبدا دنیا که ابزاری است برای رسیدن به مقصد واقعی، خود مقصد واقع شود. حب دنیا آثار مخرب فراوانی بر روی انسان دارد؛ از جمله دشمنی با آخرت، فرو بردن انسان در خواب غفلت و اضطراب و دل بسته شدن به مقامات دنیای و دوری از یاد خدا و در آخر محروم بودن از معرفت حقیقی است. اما این ابتلا و بیماری مثل بسیاری از رذایل راه درمانی دارد و آن پیشه کردن زهد و الگوگیری از پیامبر^۹ و اهل بیت: عصمت است.

روش کار، توصیفی، تحلیلی است که با استفاده از کتب معتبر عربی و فارسی به این مهم پرداخته شده است.

کلید واژه‌ها: حب دنیا، ممدوح، راه درمان، زهد.

زندگی طبیعی است. در دنیای پست، سخن مردم از بهتر خوردن و بهره‌ای مادی است، ولی در حیات طیب، سخن از معارف است.

این دلیلی بزرگ است برای جدا بودن راه انسان عالم، هوشیار، پرهیزگار و وارسته از دنیا با انسانی که خرد، جاهل دل بسته به دنیایی فانی و از بین رفتی.

پیشنهادهات

موضوع پیش رو جای تحقق و جای کار بیشتر دارد، مثلاً:

۱. نوشته‌ای تنظیم شود با عنوان نام‌های دنیا که در آیات و روایات آمده است.

۲. بررسی در مورد تفاوت‌های بارز دنیا و آخرت انجام گیرد.

۳. رسانه و به خصوص صدا و سیما در این موضوع فیلم و برنامه‌های آموزنده تدارک ببیند تا

با انتقال مفاهیم بدین وسیله از حب دنیا و جاه طلبی و چشم و هم‌چشمی در جامعه کاسته شود.

۴. حوزه‌های علمیه می‌توانند با توجه به بحث تبلیغات در این زمینه دستی داشته باشند.

و این موضوع نباید فقط به ماه‌های محرم و رمضان ختم شود بلکه با توجه به اینکه انسان

هر لحظه در معرض خطر دنیا دوستی و غرق شدن در این گرداب است باید در همه ماه‌های سال

حوزه علمیه و رسانه فعالیت‌هایی انجام دهند.

منابع و مأخذ

❖ قرآن کریم

❖ نهج البلاغه

منابع فارسی

۱. پاک نیت، عبدالکریم، **خصائص رضویه**، ویژگی های امام رضا^ع، چاپ اول، چاپ دفتر تبلیغات اسلامی، بی تا.
۲. جلالی، عبدالحسین، **ماهیت دنیا**، چاپ دوم، انتشارات امیرکبیر، بی تا.
۳. جوادی آملی، عبدالله، **دنیا شناسی و دنیاگرایی در نهج البلاغه**، (گرد آورنده عباس رحیحیمان)، چاپ پنجم، قم: مرکز نشر اسراء، ۱۳۸۰.
۴. حرعاملی، محمدحسین، **جهاد با نفس**، (مترجم شیخ علی صحت)، چاپ اول، بی جا: ناشر بقیه الله، ۱۳۸۹.
۵. خانی، محمدفتحعلی، **آموزه های بنیادین علم الخلاق** ۱ و ۲، مرکز بین المللی ترجمه چاپ دوم، قم: مرکز نشر المصطفی، ۱۳۸۹.
۶. راغب اصفهانی، حسین بن محمد، **مفردات قرآن**، دارالقلم دمشق دارسامیه بیروت، قم: انتشارات ذوی القربی، ۱۴۲۳.
۷. طالقانی، محمود، **پرتوی از قرآن**، چاپ اول، انتشارات شرکت سهامی انتشار، ۱۳۴۵.
۸. علامه طباطبائی، محمدحسین، **ترجمه تفسیر المیزان**، (مترجم سید محمدباقر موسوی همدانی)، چاپ پانزدهم، نشر دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۸۱.

۹. فرهنگ ابجدی ترجمه المنجد الابد، عربی به فارسی، (مترجم: استاد رضا مهیار)، چاپ اول، مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۰.
۱۰. مصباح یزدی، محمدتقی، اخلاق در قرآن، ج ۱، دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه‌های علمیه قم، ۱۳۷۶.
۱۱. مطهری، مرتضی، آزادی معنوی، چاپ ۴۴، قم: انتشارات صدرا، ۱۳۷۸.
۱۲. _____، سیری در نهج البلاغه، چاپ دوم، انتشارات مرکز مطبوعاتی دار التبلیغ اسلامی، ۱۳۵.
۱۳. مولوی، جلال الدین محمد بن محمد، مثنوی معنوی، دفتر چهارم، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۷۴.
۱۴. محمدی‌شهری، محمد، میزان الحکمه، (مترجم: حمیدرضا شیخی)، چاپ دوم، ج ۴، انتشارات موسسه فرهنگی دار الحديث، ۱۳۷۹.
۱۵. مکارم شیرازی، ناصر و جمعی از نویسندگان، تفسیر نمونه، چاپ چهل و ششم، چاپ گوهر اندیشه، انتشارات دارالکتب اسلامی، ۱۳۸۳.
۱۶. معین، محمد، فرهنگ فارسی معین، چاپ دوم، بی‌جا: بی‌نا، ۱۳۸۶.
۱۷. نراقی، ملا احمد، معراج السعاده، چاپ اول، بی‌جا: انتشارات بارش، ۱۳۸۷.
۱۸. cd جامع التفاسیر.

منابع عربی

۱۹. القمی، ابی جعفر محمد بن علی بن الحسین بن بابویه، معانی الاخبار، تحقیق علی اکبر الغفاری، چاپ سوم، قم: النشر الاسلامی، ۱۴۱۶.

۲۰. خوانساری، جمال الدین محمد، **شرح غررالحکم و دررالحکم**، تحقیق سید جلال الدین محدث، چاپ چهارم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۳.
۲۱. سمرقندی، ابی النصر محمد بن مسعود بن عیاش، **سلسله العارفین و تزکیه الصادقین** «م ۳۲۰ق»، تحقیق سید هاشم الرسولی المحلاتی، چاپ اول، بیروت: مؤسسه الاعملی، ۱۴۱۱.
۲۲. سید ابن طاووس، **اقبال الاعمال**، دارالکتب الاسلامیه، بی جا، ۱۳۶۷.
۲۳. عاملی، محمد بن الحسین حر، **وسائل الشیعہ**، بی جا: بی نا، ۱۱۰۴.
۲۴. قمی، شیخ عباس، **کلیات مفاتیح الجنان**، ترجمه الهی قمشه ای، چاپ اول، انتشارات اسوه، ۱۳۵۹ق.
۲۵. کلینی، محمد بن یعقوب، **اصول کافی**، (مترجم سید جواد مصطفوی)، تهران: انتشارات کتاب فروشی علمیه اسلامی، بی تا.
۲۶. محمدباقر، مجلسی، **بحار الانوار**، چاپ دوم، انتشارات مؤسسه الوفاء بیروت، لبنان.